

Posúdil som predloženú prácu v rozsahu 82 strán s jasnou metodickou osnovou a dobrou čitateľnosťou. Dôraz hodnotenia kladiem na splnenie cieľu práce, práca má preukázať prínos pre odbor a tým aj pre pedagogické pôsobenie v zameraní – vidiek. Vítam angažovanosť témy, ktorá sa vyznačuje osobitým postavením v urbanizme. Posudok som postavil do dvoch rovín, teoretickej a praktickej. Toto rozdelenie zodpovedá metodike pedagogického výkladu zvolenej problematiky. V teoretickej rovine habilitantka obháji hodnovernosť argumentácií, v praktickej oprávnenosť nastolených riešení.

- **Teória;** v profile práce nastolujem diskusiu, habilitantka spresní stanovisko v týchto bodoch:

- vidiek s dedinou nezanikne, mestská urbanizácia „zaplavuje“ vidiecke osídlenie, vidiecke osídlenie z hľadiska urbanistického na väčšine územia Slovenska zaniká.
- vidiek s dedinou má svoj potenciál sebaopotvrdenia, roztvára sa diferenciácia vidieka podľa indikátorov prežitia. Dnes štádium urbanistickej autonomizácie každej dediny, urbanizmus s participáciou ľudí vidieka
- dedina má územné plány s požadovateľným urbanistickým menovateľom, urbanizmus sa nestal regulátorom identifikácie dediny, naopak „rozširuje“ jej pomešťovanie, stav slovenskej dediny historickým poučením urbanizmu

- dedina na rozdiel od mesta zdedila silné korene tradícií so zmyslom pre kontext v tvorbe prostredia, funkcionalistická moderna tieto korene vyvrátila a potvrdila integráciu architektúry a urbanizmu v podmienkach vidieka.

Habilitantka túto strategickú líniu diskusie o vidieku nastolila najmä analýzou procesov a javov vyvolaných spoločenskými podmienkami. Za ťažisko jej práce považujem prímestskú sféru vidieka, tu sú jej argumenty prepracovanejšie. Predmet jej práce reprezentuje tendenciu gravitácie dedín k mestu. Potvrďuje, že Slováci opúšťajú tradičné vzory a normy vidieckej spoločnosti, žijú s nedostatočne vyvinutým kultúrnym regulátorom, regulatívy v tvorbe prostredia neuznávajú.

- **Prax;** v obsahu jednotlivých kapitol nachádzam silné a slabé miesta pripravené na prehodnotenie prípadne doplnenie:

- úvod; poučenie z doby 1948-1989 je príliš skromné, v tomto období urbanizmus zohral vedúcu úlohu v plánovaní vidieka
- úvod; hodnotenie súčasného stavu je obsažné a výstižné, chýba urbanisticko-dopravný fenomén transformácie vidieka, doprava je nositeľom zmien nielen v krajine ale najmä v obytných štruktúrach
- základné pojmy; vymedzovanie pojmov doporučujem odvodzovať z európskej terminológie, použitú diskusiu pojmov považujem za nepodstatnú

- vidiecke osídlenie; kapitola popisuje urbanizáciu Slovenska s dôrazom na tendenciu vplyvu mesta na vidiek, iné tendencie pôsobiace na zmeny vidieka práca nepodáva
- typologická diferenciacia vidieckych sídel; pokus založený na geograficko-historickom pôdoryse, urbanistickú kompozíciu dediny majú predstavovať znaky všeobecné a špecifické, problematická a nesystémová špecifikácia
- súčasný rozvoj vidieckych sídel; kľúčová kapitola pre výklad problematiky. Konštatujeme, že sociálno-ekonomické dôsledky vidiecke sídla diferencujú na bohaté a chudobné, zanikajúce. Máme dediny malé s historickým pôdorysom a dediny veľké už bez historického pôdorysu. V tejto situácii urbanizmus nastoľuje novú diskusiu o svojom poslaní a postavení. Metodiky tohto zamerania práca špecifikuje, sú silnou stránkou práce
- nové členenie vidieckych sídel; kapitola neobsiahla rekreačné sídla s využitím potenciálu krajiny. Silnou stránkou kapitoly sú predmestia, výčitkou je ich malá konfrontácia so svetom, „polomestské“ sídla.
- trendy územného rozvoja vidieckych sídel; očakávanou bolo zameranie kapitoly na urbanistické riešenie v úrovni park, ulica, bývanie komunitné centrum, penzióny, rekreačné komplexy v organizme dediny. Urbanistickým unikátom rozvoja dediny ostáva návrat samozásobovania do jej pôdorysu
- námestia; osobitým predmetom architektonicko-urbanistického záujmu sa v našich dedinách stali verejné priestranstvá ako nositeľ a verejno-prospešného záujmu. Umením je vytvoriť námestie zodpovedajúce dedine, urbanistický princíp námestia v práci je zúžený len na pôdorysnú stopu, námestie je tiež priesečníkom pohybov a pohľadov, príležitosťou nových pozícií a výziev pre komunikáciu ľudí.
- územno-plánovacia dokumentácia; najsilnejšia kapitola habilitačnej práce, považujem za konkrétnu, názornú a podnetnú.

Vytýčený cieľ habilitačná práca splnila, v rozsiahlosti témy sa sústredila na vybrané pozície svojho zamerania. Urbanistické aspekty skúmania sa v práci opierajú o „šírku“ súvislostí, viaceré aspekty ostávajú na spresnení a doplnení. Silnou stránkou habilitácie je praktická územno-plánovacia skúsenosť habilitantky. Za hlavný pedagogický prínos považujem výklad územno-plánovacej metodiky, metodike dala habilitantka nový rozmer väzieb a súvislostí, zvlášť impulzov vysokoaktuálneho poučenia a uplatnenia.

Odporúčam vymenovať Ing.arch.Sopírovú A. za docenta v študijnom odbore Architektúra a urbanizmus.

Dňa: 19.8.2013